

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 92

Číslo: 5

29. ledna 2012

Cena: 8 Kč

O POKLADECH NAŠÍ LITURGIE ANEB CESTA ČLOVĚKA K BOHU

Liturgie jako oslava Boha, sjednocení církve, poselství spásy světa zněl název konference, která proběhla 17. ledna v Komenského sále v Praze-Dejvicích. Předpokládaný zájem se pořadatelům - naukovému odboru ÚÚR, jmenovitě prof. dr. Zdeňku Kučerovi a Mgr. Kristýně Mlýnkové - potvrdil. Téma přilákalo hojný počet duchovních (a to nejen těch, pro které byla akce povinností), kteří si vyslechli šest referátů, z nichž každý přiblížil určitý aspekt široké problematiky liturgického života církve.

Hned první příspěvek bratra patriarchy ThDr. Tomáše Butty nastínil některé z hlavních otázek současné liturgické teorie a praxe; zejména poukázal na nové pohledy a hodnocení Liturgie Karla Farského v rovině historické, ekumenické i spirituálně etické. Připomněl skutečnost kladného přijetí římskokatolické mešní zbožnosti v naší církvi, jehož dokladem je i zařazení a předměty jako bohoslubný stůl, svíce, kříže, obrazy apod., a syntetický charakter liturgie, která kromě římskokatolického mešního řádu přijala pravoslavné prvky (modlitba Přispěj nám). Br. patriarcha rovněž zasadil Farského liturgii do kontextu reformního hnutí západní církve 19. a především 20. století. V dalším zmínil například důležitost vyváženého verbálního projevu, jenž by měla charakterizovat po stránce teologické přesnost, po stránce jazykové správnost a kultivovanost. Zamyslel se i nad vizuální stránkou liturgického sdělení, kterou reflektuje neverbální komunikace, znamení a symboly; patří sem i často diskutovaná otázka barev. Svou symboliku má oděv předepsaný bohoslubným řádem - černý talár s červeným kalichem. Černá barva zdůrazňuje polohu důstojnosti a kajivosti, kalich samozřejmě vychází ze symboliky české reformace.

S přihlédnutím k ekumenickému rozměru lze rozlišit dva typy bohoslužby: s ekumenickou účastí, které se týká i často diskutovaná otázka vzájemného vysluhování svátostí večeře Páně, a ekumenickou bohoslužbu slova, tvořenou společným nasloucháním Písmu, modlitbami a písněmi, kterou Římskokatolická církev nazývá často „společnou modlitbou“.

Aby dnešní sekularizovaný člověk bohoslužbě vůbec porozuměl, je třeba trvalé katecheze a vzdělávání. Stále však zůstává prostor pro tajemství. Uvádění do tajemství bohoslužby a svátostí náleží od raných dob tzv. mystagogické katechezi.

Na br. patriarchu navázal Mgr. Pavel Kolář Th.D. svým příspěvkem o teologickém propriu liturgie naší církve. Připomněl, že k liturgii patří Misál, Agenda, Večerní pobožnost Františka Kalouse, různé alternativní bohoslužebné formy, zpěvník a ekumenický lekcionář a že je třeba, aby se náš zájem v církvi rozšířil na celé toto spektrum. Co se týče samotného teologického propriu, lze je dělit na faktické (co skutečně vyznáváme, lze je odhalit konkrétními analýzami věroučných dokumentů apod.) a normativní proprium (co by mělo být). V další části se zaměřil na biblické základy našeho bohoslužebného slavení a poukázal na to, že podřízení liturgie nároku Božího slova, dosvědčeného novozákonní církví, má svůj základ hlouběji než ve faktické rekonstrukci forem liturgického života raných obcí či míře užívání biblických textů v liturgii. Tuto skutečnost odhaluje především biblický text popisující obrácení apoštola Pavla před Damaškem reflektující jazyk „křesťanské iniciace“ a text o setkání učedníků se vzkříšeným Kristem při cestě do Emauz. Zkušenost obrácení

Dokončení na str. 3

POČÁTEK VÁLKY V JUGOSLÁVII PŘED 20 LETY

Příčiny války v Jugoslávii je nutné vidět z hlediska historického vývoje několika národů s odlišnou mentalitou a náboženským vyznáním. Je nutné zdůraznit, že velký vliv na počátky válek na Balkánském poloostrově ve 20. století měly především některé evropské země a Spojené státy americké, které prosazovaly své zájmy a to nejen vojenské, ekonomické, ale i územní a náboženské.

HISTORIE VZNIKU JUGOSLÁVIE

V roce 1912 po vyhnání Turků z Balkánského poloostrova aliancí Srbů, Černé Hory a Bulharska, vznikla svobodná evropská země Srbské krá-

lovství, které mimo jiné zahrnovalo i Kosovo a část Albánie. Chorvatsko a Slovinsko byly součástí Rakouska-Uherska. Po atentátu na následníka trůnu Františka Ferdinanda D'Este Rakousko vyhlásilo Srbsku válku a vzápětí vznikla I. světová válka. Důsledky této války byly pro Srbsko strašné. Zahynul 1 milion Srbů a 100 tisíc Černohorců, materiální škody byly obrovské. V roce 1918 Srbové společně s Francouzi vyhnali německou a rakouskou armádu ze Srbska. S menšinovou podporou Chorvatů a muslimů bylo osvobozeno Chorvatsko, Slovinsko a Bosna. Z těchto zemí vzniklo Království Srbů, Chorvatů a Slovinců nebo také zkráceně Království SHS. Králem byl jmenován Petr I. (1844-1921), který byl srbské národností, protože další země, které toto společenství tvořily, neměly žádnou šlechtu. Pouze Černá Hora byla nezávislou zemí. Československo s předválečnou Jugoslávií a Rumunskem uzavřelo tzv. Malou dohodu, vojenskou smlouvu namířenou především proti snahám Německa a Sovětského svazu ve střední a v jihovýchodní Evropě, která byla součástí francouzského spojeneckého systému. V roce 1934 byli v Marseille zavražděni jugoslávský král Alexandr I. a francouzský ministr zahraničí Luis Barthov. Atentát připravil chorvatský nacionalista a zakladatel teroristického hnutí Ustaša Ante Pavelič. Politika i ekonomika Jugoslávie po smrti Alexandra I. se přibližovala k Německu. Proti duchu Malé dohody byly uzavřeny smlouvy s fašistickou Itálií a Bulharskem. Vojenský demokratický převrat v Bě-

lehradě vypukl dne 27. 3. 1941, kdy králem byl jmenován Petr II. a byly vypovězeny smlouvy s Německem i Itálií a zrušeny koncentrační tábory. Přebrot však nemohl na vývoji již nic změnit. V noci z 5. na 6. dubna vtrhla do Jugoslávie bez vyhlášení války německá, italská, bulharská a maďarská armáda. Po 12 dnech Jugoslávie kapitulovala. Vítězné státy anektovaly území poraženého státu. Vznikla zvětšená autonomní oblast Chorvatska a Bosny, kde nastoupil na trůn Tomislav II., italský vévoda ze Spoleta. Ustašovci vyhlásili politiku extrémní rasové čistoty a zahájili vyhlazování Židů, Romů a Srbů. Skutečnou moc v Chorvatsku ale měl Ante Pavelič, který se stal vůdcem Chorvatů a který začal budovat stát na programu římskokatolického ultranacionalismu. Genocida se odehrávala především při násilném přestupování od pravoslaví k římským katolíkům. Kněží se často nelidského mučení a zabíjení zúčastňovali. Za likvidaci 700 tisíc pravoslavných Srbů nese přímou odpovědnost nejen Pavelič, ale i kardinál a arcibiskup Chorvatský Alois Stepanič. Oba byli po válce souzeni jako váleční zločinci. Ante Pavelič byl v nepřítomnosti odsouzen k trestu smrti, ale podařilo se mu uprchnout do Rakouska a Itálie a následně na pas Červeného kříže (tak jak mnozí) do Argentiny. Později dostal azyl ve Španělsku. Stepanič byl na základě intervence Vatikánu odsouzen na 16 let žaláře, ale později byl trest zmírněn pouze k domácímu vězení. V roce 1998 byl přes protesty především pravoslavné církve

Dokončení na str. 3

STUDENTSKÁ EKUMENA NA PRÁDLE

Týden od 18. do 25. ledna věnuje křesťanský svět každoročně modlitbám za jednotu. Program, který pravidelně připravuje pracovní skupina z některé země, vypracovala tentokrát skupina složená ze zástupců římskokatolické, ortodoxní, starokatolické a protestantských církví z Polska. Text, provádějící křesťany po celý modlitební týden, byl inspirován slovy naděje vítězství nad smrtí vzešlé ze svědectví apoštola Pavla „Všichni budeme proměněni skrze vítězství našeho Pána Ježíše Krista“ (1 K 15,51-58). Stalo se milou tradicí, že se v rámci Týdne modliteb za jednotu křesťanů schází studenti, pedagogové i příznivci teologických fakult k ekumenické studentské slavnosti v malostranském kostele Jana Křtitele Na Prádle. Šesté setkání, které pořádala naše církev ve spolupráci s Ekumenickou radou círk-

ví, vyšlo tento rok na středu 18. ledna. Kromě studentů Husitské, Evangelické a Katolické teologické fakulty, Institutu ekumenických studií a Husova institutu teologických studií jsme letos přivítali i zástupce Mezinárodního baptistického teologického semináře společně s rektorem reverendem Keith G. Jonesem. Ti pocházeli z různých koutů světa a tak části modliteb, čtení z Písma, písní i celé kázání probíhalo v anglickém jazyce. Případnou jazykovou bariéru vyřešili pořadatelé písemnou formou řádu pobožnosti, kterou každý dostal v příslušném znění.

Obsah bohoslužby a kázání reflektoval opět svědectví odhalené v Pavlově listu do Korintu: tento pozemský svět odedávna tvoří velké procento lidí soupeřících a soutěžících v nejrůznějších oblastech, což vede nutně na

jedné straně k vítězům a na straně druhé, k poraženým. Ve společenství křesťanů však není takových skupin, všichni nalézáme své vítězství v Kristu, v naší společné vzájemné službě, v pokoře. Po vzoru Krista, jehož coby krále pokoje nikoli boje a války zaslíbily již starozákonní texty. Dary, kterými nás Bůh obdaroval, máme využít ve službě druhým, nikoli k prosazení nás samotných a k tomu, že ukážeme, jak jsme dobří. To platí i pro studenty, kteří by měli uplatnit znalosti získané při studiu „královny všech věd“ pro blaho církve, k jejímu užitku a posílení. Kdokoli z vás se chce stát velkým, musí být služebníkem ostatním – tak zní „nová“ pravidla.

Kéž se jimi dokážeme řídit nejen po tento krátký týden modliteb, ale i v našem budoucím životě.

Klára Břeňová

Jistoty

Osmdesátiletý muž se na lékařské klinice podrobil zevrubnému vyšetření. "Není to nic závažného," shrnul závěrem všechny výsledky ošetřující lékař, "dáme vám nějaké léky, nasadíme neslanou dietu a za půl roku přijdete na kontrolu." "Říkáte za šest měsíců? To tady už nebudu, pane doktore," namítl nesměle stařík. "Ale co vás vede," ujišťoval ho lékař, "vy tady budete ještě několik let!" "Děkuji za povzbuzení," usmál se starý pán šelmovský, ale v té době zde nebudu docela určitě – na podzim vždycky jezdím s manželkou do lázní!" Tato veselá příhoda v sobě skrývá otázku, která je naprosto vážná: **Budu zde zítra, za týden, za rok? Kolik času mi ještě zbývá a jaká mě čeká budoucnost? Spousta lidí (věřících i nevěřících) žije tak, jakoby jejich život měl trvat věčně. Mají dalekosáhlé plány a skvělé záměry – staví, budují, investují, nakupují... ale jaké má člověk záruky, že to všechno bude moci dokončit? Na co se vlastně můžeme v životě spolehnout? Na své zdraví nebo schopnosti, bankovní konto, rodinné zázemí, přátele? Je pochopitelně moudré všechny tyto oblasti pěstovat a věnovat jim potřebnou péči, ale je v nich pravá pomoc a poskytnou člověku skutečně bezpečí? Někdy přece stačí tak málo a všechny tradiční "jistoty" jsou náhle v troskách! Proto moudrý Šalomoun říká: "Nechlub se zítřejším dnem, vždyť nevíš, co den zrodí." (Př 27,1) Také apoštol Jakub ve svém listě píše: "A nyní vy, kteří říkáte: Dnes nebo zítra půjdeme do toho a toho města, zůstaneme tam rok, budeme obchodovat a vydělávat – vy přece nevíte, co bude zítra! Co je váš život? Jste jako pára, která se na okamžik ukáže a potom zmizí!" (Jk 4,13–14) Máme tedy složit ruce v klín a nepodnikat vůbec nic?**

Ba ne, přečtený text neznamená, že nám Boží slovo zakazuje cokoli plánovat nebo nás nutí žít ze dne na den. Jde jen o to, abychom ve svém životě skutečně počítali s Boží vůlí a raději přemýšleli takto: "Bude-li Pán chtít, budeme naživu a uděláme to nebo ono." (Jk 4,15) Učme se tedy žít v pokoře a poslušnosti Božího Slova a vyznávejme svými ústy i životem: Bud' vůle tvá!

(R.D.)

Z kazatelského plánu

ČTVRTÁ NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ

Kdo je jako Hospodin, náš Bůh, jenž tak vysoko trůní? Se-stupuje níže, aby viděl na nebesa a na zemi. Nuzného pozvedá z prachu, z kalu vytahuje ubožáka.

ŽALM 113,5–7

První čtení: Deuteronomium 18,15–20

Tužby:

2. Abychom se všeho zlého vyvarovali, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom dary Ducha svatého rozvíjeli, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem

Soucinný Bože, celý vesmír prostupuješ svou přítomností a stále zjevuješ, že tvůj Syn je Spasitel světa. Prosíme tě, zahoj rány, které působíme tvému stvoření! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Korintským 8,1b–13

Evangelium: Marek 1,21–28

Verš k obětování: Žalm 111,10

Verše k požehnání: Žalm 31,17–18

Modlitba k požehnání:

Otče náš, děkujeme ti, že nám ve svaté večeři zjednááš přístup k tajemství tvé lásky. Proměň naše životy, ať vydávají svědectví, že ani v dnešním světě nepřestáváš konat zázraky! Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 11, 75, 95, 182, 292, 296

Z NOVOZÁKONNÍCH VÝKLADŮ VYZNAVAČSKÉ PŘÍBĚHY

40

Tomášovo vyznání

J 20,24-29

Pokračování z minulého čísla
Výklad Williama Barclaye
The Daily Study Bible, The Gospel of John, vol. 2, The Saint Andrew Press Edinburgh 1. Ed. 1955, revised ed. 1975, reprint 1977, 1981

POCHYBOVAČ PŘESVĚDČEN

Tomáš Kristův kříž očekával. Když měl Ježíš v plánu jít do Betanie – poté, co přišla zpráva o Lazarově nemoci – reagoval Tomáš takto: „Pojďme i my, ať zemřeme spolu s ním!“ (J 11,16) Tomášovi nikdy nechyběla odvaha, ale byl to od přírody pesimista. On Ježíše miloval, o tom nemůže být pochyb. Měl ho tak rád, že byl ochoten jít do Jeruzaléma a zemřít s ním, zatímco ostatní učedníci váhali a měli strach. Stalo se, co očekával. A když se to stalo, zlomilo mu to srdce. Nemohl se podívat lidem do očí, musel být sám se svým zármutkem. Král Jiří

říkával, že jedno z jeho životních pravidel je: „Když mám trpět, nechte mě, abych byl jako dobře vychované zvířátko a trpěl o samotě.“ Tomáš se potřeboval vyrovnat se svým trápením o samotě. A tak se stalo, že – když Ježíš přišel – Tomáš tam nebyl. Novinka, že se Ježíš vrátil, se mu zdála příliš krásná, než aby to byla pravda. Odmítl jí uvěřit. Bojoval se svým pesimismem a řekl, že nikdy neuvěří, že Ježíš vstal ze smrti, dokud neuvidí a nedotkne se stop po hřebecích v jeho ruce a nevloží ruku do rány po kopí v Ježíšově boku. (Není zmíněna žádná stopa po ráně v Ježíšových nohou, protože při ukřižování zpravidla nohy nebyly probodeny, ale byly jen volně přivázány ke kříži.)

Uplynul další týden a Ježíš zase přišel. A tentokrát tam Tomáš byl. Ježíš znal Tomášovo srdce. Zopakoval Tomášova slova a pozval ho, aby se tedy pře-

svědčil. A Tomášovo srdce se zachvělo láskou a oddaností. Byl stavu říci jen toto: „Můj Pán a můj Bůh!“ Ježíš mu řekl: „Tomáši, musel ses podívat, abys uvěřil; ale přijdou dny, kdy lidé budou vidět očima víry.“

Tomášův charakter před námi jasně vyvstává. On udělal jednu chybu. Stáhl se z křesťanského společenství. Hledal osamělost spíše než pospolitost. A protože nebyl se svými druhy křesťany, propásl Ježíšův příchod. Mnohé se stane bez nás a my se s tím mineme, když se oddělíme od křesťanského společenství a zkusíme být sami. Uprostřed společenství Kristovy církve se mohou stát věci, které se nám nestanou, když jsme sami. Když přijde starost a zahalí nás smutek, často máme tendenci uzavřít se a odmítáme setkat se s lidmi.

Přípravila Jiřina Kubíková
Pokračování příště

Nad Písmem

UČENÍ PLNÉ MOCI

Mk 1,21-28

Pán Ježíš začal šířit Boží vůli – Boží království. Neměl k dispozici tisk, rozhlas ani televizi. Pracoval tehdejšími způsoby: šel za lidmi tam, kde pobývali. V Galileji, daleko od jeruzalémského chrámu, se scházeli v místních synagogách. Tam četli z Bible (tehdy pouze Starý zákon) a modlili se. Každý přítomný žid měl právo vyložit přečtený text. Taky Pán Ježíš, když přišel do Kafarnaum, hned v sobotu šel do synagogy a učil. Nevíme, co říkal – možná právě k našemu dnešnímu vstupnímu textu Dt 18,15-20. Ale bylo to slovo přesvědčivé, mocné. Ne jako mluvili místní zákoníci, které už lidé znali, mohli je předem odhadnout a třeba i dřímat. I zaslí nad jeho učením, neboť učil jako ten, kdo má moc.

V synagoze byl i člověk, ovládaný nečistým duchem. Kdo ví, co ho právě trápilo: zklamání a křivda v rodině či v práci, neposlušnost dětí či podřízených, a proto hněv a myšlenky na pomstu, pocit beznaděje a pochyby o spravedlnosti a Bohu. Takoví démoni mívají nejrůznější konkrétní podobu.

Co dělá takový člověk posedlý zlým duchem v místě modlitby – dnes v církvi? Ano, patří sem, právě sem, protože potřebuje pomoci! Proto jsou tu chrámy, církve, kazatelé! Neboť tak Bůh miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Vždyť Bůh neposlal svého Syna na svět, aby svět soudil, ale aby skrze něj byl svět spasen (J 3,16-17).

Ten zlý duch, který nás ovládá, se tomu brání, nechce se vzdát své moci (ztratit „svou“ dušičku). Tak jako zaslí nad slovy Pána Ježíše ostatní přítomní (v. 2), tak i on vykřikl: „Co je ti do nás, Ježíši Nazaretský? Přišel jsi nás zahubit? Víš, že

jsi svatý Boží!“ Ano – zlo dovede poznat svého Božího odpůrce: „Ty věříš, že je jeden Bůh. To je správné. I démoni tomu věří, ale hrozí se toho“ (Jk 2,19). Zlem posedlý je v církvi – ale uslyšet Ježíše Krista nechce. Nelíbí se mu to. Proč? Protože uslyšet a přijmout Pána Ježíše = změnit se, opustit dosavadní styl, myšlení a jednání. Proto ten posedlý (jeho nečistý duch!) volá: „Přišel jsi nás zahubit?“ Ale Kristus s ním nediskutuje: Ježíš mu pohrozil: „Umlkni a vyjdi z něho!“ Nečistý duch jím zalomcoval a s velkým křikem z něho vyšel (v. 26). Ano, bývá to zlý zápas, zlo s člověkem lomcuje, ovládá ho. Někdy je to s křikem, jindy v zarputilém mlčení a šíření se. Ale Kristus je věrný a vítězí: „Budete-li mne o něco prosit ve jménu mém, já to učiním“ (J 14,14).

Dnes se – při vědomí různosti lidí, životních i kulturních podmínek – jako jediné možné řešení bez zabíjení a válek doporučuje diskuse, polemika, smlouvání a nakonec kompromisy. Zajímavým způsobem zasáhl do úvah a diskuse v korintské církvi kdysi apoštol Pavel (1 K 8,4–13): „Pokud tedy jde o to, zda se smí jíst maso obětované modlám, víme, že modly ani bohové tohoto světa nic nejsou a že jest jen jeden Bůh. I když jsou tak zvaní bohové na nebi či na zemi – jakože je mnoho takových bohů a pánů – my přece víme, že je jediný Bůh Otec, od něhož je všechno, a my jsme tu pro něho, a jediný Pán Ježíš Kristus, skrze něhož je všechno, i my jsme skrze něho... Pokrm nás Bohu nepřiblíží; nejíme-li obětované maso, nic neztrácíme, jíme-li, nic nezískáme... Ale všichni nemají toto poznání. Někteří jsou až podnes tak zvyklí na modly, že jedí toto maso jako oběti modlám; jejich svědomí

je nejisté, a proto je poskvrněno... Proto dejte si pozor, aby se vaše svoboda nestala kamenem úrazu pro slabé! Jak? Když někdo tebe, který máš poznání (pokrm nás Bohu nepřiblíží!), uvidí za stolem v pohanském chrámě, zda tím nepřivedeš svědomí toho slabého bratra k tomu, aby také jedl maso obětované modlám (ale jako náboženský obřad)? Jenže tak bude ten slabý tvým poznáním uveden do záhuby – bratr, pro kterého Kristus zemřel! Když takto hřešíte proti bratřím a ubíjíte jejich slabé svědomí, hřešíte (nechtěně) proti Kristu.“ Proto se Pavel rozhoduje: „Je-li jídlo kamenem úrazu pro mého bratra, nechci už nikdy jíst maso, abych nepřivedl svého bratra k pádu“ (v. 13). Činí to s rizikem, že třeba bude mít k jídlu jen nějaké nasbírané ovoce či zůstane zcela hladem.

Co znamená rozhodnutí si sám odepřít pochoutku, obětovat se a nepokoušet bližního? Takové učení bude i dnes plné moci, takže mnozí (ne všichni!) se zarazí, zamyslí a zkusí takovou cestou lásky taky sami jít. A pověst o tom a o Ježíši Kristu se bude šířit dál, po celé krajině.

Radek Hobza

**Učiň mne, Pane, nástrojem,
ať zářím, ať zářím
tvým pokojem.
Kde dusí nenávisť,
ať lásku vnáším,
kde tiskne bezpráví,
ať křivdy snáším.
Ať víru rozsvětím
do pochybností,
ať učím sklíčené
budovat mosty.
Učiň mne, Pane, nástrojem,
ať zářím, ať zářím
tvým pokojem. Amen.**

(píseň ze zpěvníku č. 296)

POČÁTEK VÁLKY V JUGOSLÁVIÍ...

Dokončení ze str. 1
 blahoslaven papežem Janem Pavlem II. Jugoslávie ve II. světové válce utrpěla ohromné ztráty lidské i materiální. V přepočtu na počet obyvatel měla největší ztráty ze všech bojujících zemí. Celkem zahynulo 1 milion 700 tisíc Jugoslávčů, z toho 1 milion 400 tisíc Srbů. Zatímco Srbové bojovali proti fašismu (partyzáni a civilní obyvatelstvo), většina Chorvatů bojovala po boku fašismu jako Ustašovci. Ohromné ztráty na srbském obyvatelstvu vznikly tím, že za každého zabitého německého vojáka bylo zastřeleno 100 Srbů a za každého raněného německého vojáka 50 Srbů. Veliký vliv na osvobození země mělo partyzánské hnutí pod vedením Josipa Broze Tita. Část území Jugoslávie osvobodila Rudá armáda. Dodnes každá obec udržuje síně hrdinů, kde jsou zarámované fotografie zahynulých partyzánů a občanů za II. světové války. U fotografií se objevují i česká jména. Jugoslávský parlament 29. 11. 1945 zrušil monarchii Jugoslávské království a 2. 12. 1945 vyhlásil Federativní lidovou republiku Jugoslávie.

JOSIP BROZ TITO

Narodil se v roce 1892, jeho otcem byl Chorvat a matka Slovinka. Vyučil se zámečnickem a odešel na zkušenou do světa, pracoval i ve škodovce v Plzni a v železárnách na příbramsku. Za I. světové války sloužil v rakousko-uherské armádě. V meziválečném období působil v odborech a v Komunistické straně Jugoslávie. Za II. světové války založil partyzánský odboj a byl jeho vrchním velitelem. Po válce se stal ministerským

předsedou a ministrem zahraničí a založil jugoslávskou armádu, která se stala pátou největší v Evropě. V roce 1953 se po I. L. Rybarovi stal druhým prezidentem. Tuto funkci vykonával až do své smrti v roce 1980. Tito i přesto, že byl přesvědčený komunist, odmítl poslušnost J. V. Stalinovi (v roce 1948), který jej za to chtěl fyzicky zlikvidovat. Rozezlený Tito Stalinovi napsal: „Zastavte posílání lidí, kteří mě chtějí zabít, pokud nezastavíte posílání vrahů, pošlu já jednoho do Moskvy za vámi a buďte si jistý, že nebudu posílat druhého.“ Použití vojenské síly nezvažoval pouze Stalin, ale i USA. Pamětníci si jistě vzpomenu na sdělovací prostředky v ČSR, které Tita nazývaly „krvavým psem“. Přesto měl Československo rád a dokázal to například v dubnu 1968, kdy nesouhlasil v Moskvě s vojenským zásahem, zastával se Dubčeka i odrazoval sověty od vměšování do vnitřních záležitostí Československa. Tito navštívil Prahu 9. 8. 1968 a ta jej nadšeně vítala. Přijel také N. Ceausescu a sovětům se vybavily trpké vzpomínky na předválečnou Malou dohodu. Po invazi Varšavské smlouvy, které se nezúčastnilo Rumunsko, Tito prohlásil, že byla porušena suverenity nezávislého státu a Moskva již není nejvýznamnější spojenec Jugoslávie v boji proti imperialistům. V 70. letech se začala již formovat centra nacionalistů, především mládeže a intelektuálů v Chorvatsku. Tita jako Chorvata, který měl úžasnou autoritu v celé Jugoslávii, tato situace zaskočila. Byl již star a bohužel si nevychoval nástupce, který by měl obdobnou autoritu a státní schopnosti.

KRIZE VE SPOLEČNOSTI

Krize v jugoslávské společnosti byla zapříčiněna vzrůstajícími neshodami mezi jednotlivými republikami a autonomními oblastmi federace. Největším problémem byla zhoršující se hospodářská situace a vyhraněný nacionalismus a neúspěchy v zahraniční politice. Již počátkem 80. let se postupně zhoršovala ekonomika, zvyšuje se inflace, klesá průmyslová výroba, nedařilo se splácet zahraniční dluh a devaluje dinár. Potřebné reformy narážely na odpor Srbska, Slovinska a Chorvatska. Dřívější bratrství deklarované po II. světové válce v jugoslávské ústavě přestalo po smrti Tita fungovat. K moci se dostávaly skupiny, které prosazovaly nacionalismus a zájmy jednotlivých národností a byly řízeny i ze zahraničí. Slovinsko budovalo svou Teritoriální obranu, Chorvatsko Národní gardu a Srbsko polovojenské jednotky. Také muslimové vytvářeli vlastní ozbrojené síly, které se nestihly do počátku války v Bosně dostatečně vyzbrojit. V červnu 1991 vyhlásilo nezávislost Slovinsko a Chorvatsko. V listopadu pak Makedonie, v dubnu 1992 Bosna a Hercegovina a Jugoslávie postupně zanikala.

Po vyhlášení republiky Chorvatsko dne 25. 6. 1991 sněm prohlásil, že je pouze státem Chorvatů, proto část území tohoto nového státu o rozloze 17 000 km, kterou obývali Krajínští Srbové, byla Srby vyhlášena republikou Srbská krajina. Chorvatské vedení ale nechtělo dopustit, aby bylo toto území odtrženo a vznikla nová republika. Z těchto důvodů vznikla válka mezi Chorvaty a Srby. Nejvýznamější bitva probíhala u Vuko-

Jan Boček v Seči předává dárky

varu, kterou Srbové s podporou Jugoslávské armády vyhráli a obsadili území Srbské krajiny. Jedna i druhá strana konfliktu se dopouštěla ničení i zabíjení. Srbové odstělovali chorvatská města a Chorvaté podnikali ofenzívy na Srby. Vzájemná msta a odplata byla někdy posilňována alkoholem a v některých případech i drogami. Válku ukončila až masivní letecká invaze Američanů proti Srbům, která způsobila především ohromné materiální škody na civilních objektech, jako byly například továrny, mosty, rozvodny, trafostanice, budovy televize. Srbsko má v současnosti 20% nezaměstnanost a ještě dnes tak velké škody, že se bude hospodářsky vzpamatovávat ještě mnoho let. Chorvatsko je na tom ekonomicky obdobně. Kdo vlastně válku vyhrál? Určitě to není Srbsko ani Chorvatsko. Nejvíce jsou spokojeny velmoci, které mají zadlužené a malé státečky bývalé Jugoslávie pod kontrolou. Velmi byly také spokojeny i firmy obchodující se zbraněmi.

Německo prodalo nepotřebnou výzbroj po bývalé armádě NDR Chorvatsku a i další státy se podílely na vyzbrojování republik bývalé Jugoslávie. Také Československo se podílelo na výzbroji například oblibenými minami z umělé hmoty, které byly používány na minová pole na pastvinách u hranic mezi Chorvatskem a Srbskem. Protože minová pole nejsou nikde zakreslena, rozsáhlé plochy pastvin jsou dodnes nepřístupné a miny budou vraždit a mrzačit ještě mnoho let.

Na počátku války mezi Srbskem a Chorvatskem byly chorvatské děti etnických Čechů z Darovaru umístěny v bývalém mezinárodním pionýrském táboře v Seči u Chrudimi. V Říčanech jsme proto na Vánoce v roce 1991 uspořádali sbírku na dárky a vánoční pečivo pro chorvatské děti, které z důvodu války prožívaly svátky narození Ježíška daleko od svých rodičů. Této sbírky se zúčastnili i sestry a bratři z naší církve.

Jan Boček

O POKLADECH NAŠÍ LITURGIE ANEB CESTA...

Dokončení ze str. 1
 se promítá do pochopení církve jako těla Kristova. Ze skutečnosti, že jsme liturgickou církví s bohatými tradicemi a to především v oblasti hudební tvorby, vycházel PaedDr. Zdeněk Kovalčík, jenž ve svém referátu dosvědčil lásku a závaznost svého postoje k této tradici. Připomněl především počátky této tvorby; na začátku zaznělo jméno Aloise Tuháčka, autora první liturgie inspirované liturgií Jana Zlatoústého i liturgiemi západoevropskými (zejm. skotskou), a jméno Josefa F. Píchy, jenž tuto nikdy nevydanou liturgii zhudebnil. J. F. Pícha byl rovněž společně s Adolfem Cmiralem spolupracovníkem Karla Farského při vzniku prvního zpěvníku, jenž spatřil světlo světa r. 1922. Jeho „ekumeničnost“ odhaluje skutečnost, že 32 % písní bylo převzato z Římskokatolické církve, 17 % tvoří vlastní produkce, 13 % písně bratrské, 12 % písně z evangelických zpěvníků, 11 % bylo převzato ze svobodných probuzeneckých církví, 8 % z husitského období a 7 % z lidového prostředí. Z římskokatolického prostředí byly převzaty i celé mešní celky. Ty byly zásluhou prof. Trtíka a jeho spolupracovníků později v novém zpěvníku rozděleny. Dalšíh úprav se pak dočkal zpěvník roku 1957 a 2001. Všechny tyto knihy mají

své drobné chyby, a tak je dodnes zpěvník záležitostí otevřenou s tím, že stále je co zlepšovat.

Přednášející zmínil ještě jednou jméno Josefa F. Píchy, jenž se ve své práci inspiroval tradicí východu i západu; účastnil se nejen práce na zpěvníku, ale později rovněž na liturgii, misálu, bohoslužebné knize, hrál na varhany. Jeho dílo náležitě ocenil skladatel J. B. Foerster: „Duchovní tvorba prof. Píchy vyjadřuje svým technicky brilantním a vroucím procítěným zpracováním celou hloubku zbožnosti českého člověka a stává se příkladem pro další generaci tvůrců duchovní hudby, jak vytvořit dílo hodnoty po desítky let přetrvávající svého tvůrce.“

Jméno Mgr. Lukáše Bujny, sokolovského faráře, si mnozí z nás spojují s lekciónářem: a skutečně, i na konferenci byly tématem jeho příspěvku Smysl, stavba a zvěst ekumenického lekciónáře. Nejprve přiblížil dávnou historii včetně zakotvenosti v synagogální liturgii (zmínil i nepříliš známý fakt, že perikopy vznikly v době sepsání Talmudu) a ukázal, jak se lekciónář postupně vyvíjel a uplatňoval v jednotlivých tradicích. Poukázal i na některé problémy praktického rázu provázející snahu vpravit lekciónář do Liturgie Karla Farského, kterým je třeba se v budoucnu ještě věnovat.

Skutečně z hloubky víry vycházel projev dalšího přednášejícího – bratra biskupa ThDr. Petra Šandery, který pro všechny výstižně shrnul téma vztahu bohoslužby a čtení Písma v liturgii, na které předchozí řečníci již několikrát narazili. Stejně jako br. Bujna zdůraznil kořeny křesťanské bohoslužby v židovství a připomněl fakt, že struktura liturgie vychází z biblického svědectví (Sk 2,42; L 24,13-35). Základem kázání se stal výklad velikonočních událostí; přítomen je od počátků i moment lámání chleba – společné jídlo... Teologickým obsahem liturgie je zpřítomnění dějin spásy a anticipace Božího království, vnitřním obsahem pak sám Ježíš Kristus. V liturgii zakoušíme, že Kristus je hlavou církve, my jsme jeho tělem; to vše se uskutečňuje za působení Ducha svatého.

Poslední přednášející, Mgr. Hana Tonzarová, Th.D., přiblížila pohled na misál a lekciónář z hlediska kazatelského a exegetického, tedy oboru jí velmi blízkého. Nejprve položila otázku, jak tlumočit Boží slovo ve světě ovlivněném sekularismem, v němž panuje relativizace hodnot, pluralizace pravd, sociální a právní nihilismus... Nezastupitelnou úlohu opět sehrává liturgie a především kázání, které musí být „živým slovem mocným proměny, obnovy a stále nové

iniciace celého společenství k službě Bohu v tomto světě.“ Předpokladem je znalost prostředí a důkladná exegetická příprava. Důraz na kvalitní odbornou práci s textem (kterou mimochodem mnohým účastníkům při studiu na teologické fakultě znovu a znovu zdůrazňoval novozákonní teolog Zdeněk Sázava) najdeme i v současném Kazatelském cyklu řady B, kde v úvodu zaznívá apel na „seznámení se s historickým rámcem, realitami a významem metafor s tím, že nezbytným zakončením procesu musí být aktualizace výkladu a aplikace poselství v současném obzoru posluchačů.“

Vazba exegeze na lekciónář je zřejmá na první pohled – při přípravě kázání pracujeme s texty uvedenými na neděle a svátky církevního roku. Nejsou však verše příliš dlouhé, často bez zřetelné souvislosti? Naopak kladně ses. Tonzarová hodnotí zasažení biblických textů podle církevního roku a okruhů zvěstování v daném období, modliteb a veršů k obětování a požehnání. V případě tužeb by oce-

nila jejich zařazení za tužby za potřeby obecné, popř. za potřeby církve, jak jsou zařazené v Liturgii podle K. Farského ve vydání z r. 2004 či v Malém misálu ... Tyto a další návrhy ses. Tonzarové již byly podnětem k bohaté diskusi, která se po odeznění příspěvků rozvinula. Řada dotazů směřovala k br. Z. Kovalčíkovi a L. Bujnovi, jenž například vysvětloval, proč se biblické texty vypisují celé, a zdůvodňoval délku perikop. Krátit je dle něj třeba slovo lidské, nikoli Boží. Na závěr konference, kterou provázela píseň Jezu Kriste, štědrý kněze, zazněla píseň Tvé požehnání a několik povzbudivých doporučení pro práci nás všech. Při bohatém pohoštění, které ještě jednou připomnělo i nezastupitelnou součást liturgie od dob rané církve, pak pokračovaly další diskuse. Ukázaly, že jistě bude na co navázat v červnovém pokračování konference, na kterou tímto všechny společně s naukovým odborem srdečně zveme.

Klára Břeňová

Na opravy a údržbu Památníku Mistra Jana Husa v Husinci můžete přispět i vy na účet:

43-570420277 / 0100

Variabilní symbol: 9 + číslo náboženské obce

ZPRÁVY

Smutná zpráva

Sestra farářka **Drahomíra Krchňáková**, která naší církvi sloužila téměř 60 let, zemřela 16. ledna. Působila v náboženských obcích Pardubice, Dobruška, Havlíčkův Brod, Lipnice nad Sázavou, Ledč nad Sázavou a Chotěboř.

Jméno církve se se sestrou farářkou rozloučil brněnský biskup ThDr. Petr Šandera v sobotu 21. ledna v Husově sboru v Havlíčkově Brodě.

(red)

Festival pěveckých sborů

Pěvecké sbory, přijďte do Prahy! Srdečně vás zveme k účasti na Festivalu duchovní hudby 2012.

XIII. ročník festivalu se tradičně uskuteční v chrámě sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze 5. července od 16 hodin. Přihlášky budeme přijímat do 29. února.

Váš program by neměl přesáhnout deset minut. Setkáte se zde s řadou dalších pěveckých sborů z náboženských obcí, získáte nové kontakty a uslyšíte, co kde a jak v naší církvi zpíváme. Festival se těší značnému zájmu posluchačů a stal se již nedílnou součástí pražského hudebního léta.

Přihlášky posílejte na adresu:

Kulturní rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6 nebo e-mailovou poštou: jiri.vaniccek@ccsh.cz

Kulturní rada ČČSH

Setkání 3. věku

Setkání třetího věku v úterý 31. ledna v 15 hodin pořádají náboženská obec Praha 8-Karlín (Vítkova 13) a Dialog na cestě ve spolupráci s MČ Praha 8.

O Edvardu Benešovi vypráví spisovatel Václav Tikovský.

Václav Tikovský, zkušený spisovatel literatury faktu a publicista, člen výboru Klubu autorů literatury faktu, se již řadu let odborně zabývá prezidentem Edvardem Benešem.

Přiblíží nám svůj pohled na osobnost tohoto politika a jeho činy v období, kdy se vrací po šesti letech emigrace z exilu do vlasti. Prezident Edvard Beneš byl rozhodnut pokračovat v budování osvobozené republiky v demokratickém duchu. Setkával se však v poválečné situaci se zcela novými prvky, jimž musel čelit.

Olga Nytrková

Básně a jazz na Břevnově

Nenechte si ujít další zajímavou akci na břevnovské faře!

Poeticko-hudební pásmo básníka Davida Růžičky a jeho přátel, jazzmana Marcela Bárty a cellistky Doroty Barové (společně tvoří duo DoMa ensemble) se koná. 31. ledna v 19 h na faře naší církve v Praze 6-Břevnově (Na Petynce 47).

Přijďte se ztišit, zaposlouchat, osvěžit... zimní večery jsou dlouhé!

Sandra Silná

Celý rok s nejmenšími

Odbor duchovní péče o děti a mládež při pražské diecézi naší církve z Boží milosti vydal pro letošní rok k jejím 92. narozeninám měsíční nástěnný kalendář s výtvarnými pracemi dětí na téma: „A tak zůstává víra, naděje, láska – ale největší z té trojice je láska“ (1 K 13,13), s podtitulem „Skutky milosrdenství“ (Mt 25,35.36).

Včetně úvodního slova, poděkování sponzorům, doprovodných biblických veršů a seznamu všech autorů má celkem 20 stran velikosti A4. Prodejní cena činí 50 Kč/ks.

Všem zájemcům jej rádi zašleme. Hlaste se, prosím, na pevnou linku 321 722 944 či mobil 720 668 098 (K. Machová) nebo na pevnou linku 234 760 058 či mobil 777 759 654 (M. Krejzarová) nebo pevnou linku 220 398 117 či mobil 724 141 646 (F. Brynych).

Pevně zdraví a stále Boží požehnání čtenářům Českého zápasu po celý nový rok 2012 vyprošuje

Krasava Machová

Přání k jubileu

21. ledna oslavil své významné životní jubileum bratr farář Mgr. Zdeněk Lulek. Přejeme mu Boží požehnání do dalších let, ať je Bohem uchován při zdraví svým blízkým i všem našim sestram a bratřím v Chrudimi. O naší náboženskou obec se staral desítky let se vši myslitelnou péčí a své služby věnoval i církvi jako celku. A nám tedy nyní nezbývá než poblahopřát a poděkovat.

Rada starších
Vladimír Pek, jáhen

Beseda ve Zlíně

Náboženská obec ve Zlíně pořádá pod názvem Co mě naučil mikrofon besedu s autorským čtením Mileny Štráfeldové. Představí se v ní spisovatelka povídkových knih, fejetonistka a redaktorka zahraničního vysílání Českého rozhlasu, která se věnuje českému exilu a českým komunitám v zahraničí, o nichž připravila stovky reportáží a rozhovorů. Pořad se koná 26. února v 15 h v malém sále evangelického kostela ve Zlíně.

(kow)

Mezináboženský dialog

Rádi bychom vás informovali, že 11. ledna bylo Ministerstvem vnitra ČR zaregistrováno občanské sdružení Společnost pro mezináboženský dialog, o. s. s působností na území České republiky. Jeho cílem je zejména podpora a rozvoj dialogu mezi náboženstvími a vírami, vzájemného respektu vyznavačů; podpora a rozvoj povědomí o víře členů sdružení v rámci sdružení i na veřejnosti; podpora veřejné prezentace náboženství a věr a jejich dobrých vztahů; překonávání nedůvěry či případných vzájemných sporů mezi náboženstvími a vírami a rovněž překonávání nedůvěry a předsudků společnosti vůči nim; pořádání společných odborných i popularizujících konferencí, rozhovorů, prezentací, veřejně prospěšných programů; navazování kontaktů s obdobnými organizacemi v zahraničí a pořádání společných aktivit v mezinárodním měřítku. Ustavující schůze se koná 18. února od 9.30 h v sídle Ekumenické rady církvi (Donská 5, Praha 10). Zájemci se mohou obrátit na sestru Kateřinu Děkanovskou

(tel.: 220398114, 724045197, e-mail: dekanovska@ccsh.cz)

(kd)

Oznámení z Karviné

Náboženská obec Karviná oznamuje změnu: Bohoslužby se konají v kostele sv. Marka. Každou neděli začínáme v 10 hodin. Bohu děkujeme za předcházející i za toto nové místo a od srdce k srdci zveme vás zdejší i vás, kdo jste nebo budete v lázních Darkov nebo v rehabilitačním sanatoriu – přijďte. A vy, kteří jste tu už někdy byli, nezapomeňte a přijďte také. Poznávejme, že jsme opravdu a vytrvale očekáváni.

(rst)

Změna bohoslužeb

Náboženská obec České Budějovice-Čtyři Dvory oznamuje změnu začátku bohoslužeb, které se konají od 11 h.

ZEKUMENY

AMERICKÝ SOUD NAŘÍDIL ODSTRANĚNÍ KŘESŤANSKÉ MODLITBY ZE ZDI ŠKOLY

Soud ve státě Rhode Island na východě USA nařídil okamžité odstranění křesťanské modlitby ze zdi tamního gymnázia. Odporovala prý ústavnímu zákonu upřednostňování jednoho náboženství nad ostatními ve státních institucích. Podle agentury Reuters soud odmítl tvrzení školy, že text v posluhárně je čistě světské povahy.

Podnět k odstranění malby podala studentka školy ve městě Cranston Jessica Ahlquistová, která se nástěnnou malbou z roku 1963 cítila dotčena ve svém ateistickém přesvědčení. Zástupci školy a města bezprostředně po vynesení rozsudku nebyli rozhodnuti, zda se proti verdiktu odvolají.

Okresní soudce Ronald Lagueux odmítl, že modlitba, která začíná slovy "Náš nebeský Otče" a končí slovem "amen", je čistě sekulární. "Nemůže být diskuse o tom, že školní modlitba není ničím jiným než modlitbou, a to křesťanskou," uvedl Lagueux ve 40stránkovém posudku.

Ahlquist řekla, že se jako ateistka cítila modlitbou vylučována ze společnosti a školu obvinila z porušení ustanovení z prvního dodatku k americké ústavě o tom, že vláda nemůže upřednostňovat jedno náboženství.

Škola namítá, že nápis byl historickou připomínkou z doby založení gymnázia a nesloužil náboženskému účelu. Jeho cílem prý bylo podpoření hodnot jako jsou poctivost, dobrosrdečnost, přátelství a sportovní duch.

podle ČTK

HUSITSKÉ MUZEUM V TÁBOŘE ZÍSKALO VZÁCNOU DESKOVOU MALBU UPÁLENÍ MISTRA JANA HUSA Z TRMICKÉHO KOSTELA

Husitské muzeum v Táboře získalo, podle serveru Ceskenoviny.cz, do svých sbírek dvě vzácné, pozdně gotické deskové malby. Na jedné z nich je přitom znázorněn výjev upálení Mistra Jana Husa. Ministerstvo kultury, jež je zřizovatelem muzea, je zakoupilo od insolvenčního správce majetku farnosti Trmice v litoměřické diecézi Římskokatolické církve. Uplatnilo tak předkupní právo státu při prodeji kulturní památky, sdělil ředitel muzea Jakub Smrčka.

"Jedná se o dvě pozdně gotické oboustranné deskové malby, které vznikly patrně počátkem 15. století jako křídla utrakvistického oltáře určeného snad pro kostel sv. Václava v Roudníkách u Chabařovic. Zde byly desky objeveny náhodou při provádění restaurátorských prací na místním barokním oltáři v 60. letech 20. století, kde byly druhotně použity pro postranní dvířka," uvedl ředitel.

Podle ředitele muzea tak byl učiněn unikátní objev gotické deskové malby s výjevem upálení Mistra Jana Husa, který patří k nejvýznamnějším a nejstarším známým dílům umění české reformace. Jan Hus je na obraze znázorněn jako svatý mučedník spolu se třemi prvomučedníky církve, sv. Janem Křtitelem, sv. Šebestiánem a sv. Vavřincem. Na vnějších stranách křidel pak jsou se svými atributy znázorněni sv. Jakub Větší, sv. Jakub Menší a pod nimi svatí jáhni Vavřinec a Štěpán.

Husitské muzeum v Táboře zajistí novému sbírkovému předmětu odbornou péči. Případné restaurátorské práce sladí s výstavními plány pro léta 2014 až 2016, kdy bude v souvislosti s připomínkou výročí upálení Mistra Jana Husa připravována řada projektů v České republice i v zahraničí.

www.christnet.cz

MARXISMUS NENÍ MEZI ČÍNSKÝMI STUDENTY POPULÁRNÍ

Téměř čtyři procenta pekingských univerzitních studentů se prohlašuje za křesťany a více než 17 a půl procenta projevuje o křesťanství zájem. Vyplývá to z obsáhlého průzkumu, který mezi univerzitními studenty z 15 vysokých škol v čínském hlavním městě provedli profesor religionistiky Sun Shangyang z fakulty filosofie a náboženství a doktor Li Ding z Pekingské univerzity. Výsledek šetření, (nazvaný "Chinese Traditional Culture Study Fever, Scarcity of Meaning and the Trend of University Students' Attitude toward Religions") publikoval finsko-čínský odborný časopis "International Journal of Sino-Western Studies".

Abstrakt k vědeckému příspěvku mimo jiné tvrdí, že většina pekingských vysokoškoláků se často zamýšlí nad smyslem života, avšak více než polovina nenachází uspokojivou odpověď a méně než pětina se při svém hledání setkává s náboženskou vírou. Třetina z mladých hledajících se domnívá, že by uspokojivou odpověď na smysl života mohla nalézt v křesťanství. Pouze Písmo člověku zodpovídá základní existenciální otázky, vyplývá z průzkumu mezi čínskými vysokoškoláky.

Na prvním místě z religiálních systémů, které studenty zajímají, stojí buddhismus, následován křesťanstvím, taoismem, konfucionismem a islámem. V krizových situacích hledají mladí lidé oporu nejspíše ve vědeckém pohledu na svět, následovaném nemarxistickou životní filosofií, náboženstvím a teprve na posledním místě marxismem. Ortodoxní ideologie tak na čínských univerzitách pozbývá své nadvlády a je i zde nahrazována sekularizací a pluralismem, uzavírají autoři výzkumu.

RaVat

Roční předplatné na rok 2012 činí 416 Kč.
Číslo účtu: 43-3856220207/0100

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Uzdravení posedlého v Kafarnaum

Přečtěte si pozorně následující příběh. Některé z vět obsahují nepravdivou informaci. Podle toho, zda věty považujete za správné či nikoliv, vyberte písmenka do tajeňky. Pokud si nejste jistí, nahlédněte do Mk 1,21-28.

Ježíš s učedníky přišli do Kafarnaum.	ANO (S)	NE (L)
Ježíš šel v neděli do synagogy a učil.	ANO (I)	NE (V)
Všichni nad jeho učením žasli.	ANO (A)	NE (Ě)
Ač neměl vzdělání, učil úplně stejně jako zákoníci.	ANO (B)	NE (T)
V synagoze byl právě člověk, posedlý nečistým duchem.	ANO (Ý)	NE (M)
Ten vykřikl: „Co je ti po nás? Vůbec tě neznáme!“	ANO (Y)	NE (B)
Ježíš mu pohrozil: „Umlkni a vyjdi z něho!“	ANO (O)	NE (K)
Nečistý duch jím zalomcoval a s velkým křikem z něho vyšel.	ANO (Ž)	NE (C)
Nikdo se tomu nedivil, protože pověst o Ježíšových schopnostech již byla rozšířena.	ANO (A)	NE (Í)

(Řešení z minulého čísla: Šimon, Ondřej, Jakub, Jan).

Jana Krajčříková

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčříková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Ervín Kukuczka, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9